

Nunanut Allanut tunngasutigut naalackersuinikkut ingerlatsineq pillugu nassuiaat 2023
(Naalagaaffinnornissamut Nunanullu allanut Naalackersuisoq)

Naalagaaffinnornissamut Nunanullu allanut Naalackersuisoq qujanaq nassuiaammut.

Demokraatit isumaqarput, uagut nunatut nukittuumik ataqatigiisumillu nunanut allanut politikkeqassasugut, kialluunniit nangaassutiginaq, inuiaasugut tulluusimaarut, annerpaamik nunarsuarmi ineriartornermut akuunissamik kissaateqartut – minnerunngitsumik nammineq qanitatsinni Issittumi ineriartornermut.

Nunanut allanut politikikkut isummagut ersarissumik nukittuumillu ersersittuartariaqarpagut. Imaassinnaavoq, naalagaaffeqatigiinnermut inatsimmi imaattoq, Kunngeqarfimmut Danmarkimut atasugut, kisiannili, Kunngeqarfiup Danmarkip akuersaarlugulu ataqqisariaqarpaa, uagut Kalaallit Nunaanni Issittumi kisiartaalluta Kunngeqarfimmut Danmarkimut atasugut. Taamaattumik uaguusariaqarpoq, neerriviup isuani issiasut aalajangiisussallu, issittumi pisunut.

Isertugaataangilaq, Kunngeqarfik Danmarkip Issittumi Siunnersuisoqatigiinni siulittaasuuneq maj 2025 tigussavaa. Demokraatinut pingaartuuvoq, 2024-ip ingerlaneraniilli isumaqatigiissuteqartoqassasoq, uagut Kalaallit Nunaanni, annerpaamik siulittaasuuneq ingerlattariaqaripput. Tamanna pingaartuullunilu tunngaviatigut oqariartuutaassaq, uagut tassaasut, apeqqutini issittumi tunngasunut aalajangiisartussat. Pissusissamisuuqinnarpoqm uagut annerpaamik qanittutsinni sunniisinaanissarput.

Taamaattumik uagutsinnut Demokraatinut pingaartuuvoq, Kunngeqarfiup Danmarkip ullumikkornit annertunermik akuersaarnissaa, Issittoq qanittorigipput – Danmarkillu qanittorinngikkaa.

Taassuma aamma kingunerisariaqarpaa, issittumi aallartitaqarneq pillugu oqallinnerup piaarnerpaamik unitsittariaqarnera una inernalugu, kalaaleq atorfimmud toqqarneqarluni. Uagununa qanitarput aammalu uagut unaminartunut ajornartorsiutinullu najukkani ilisimasaqartuusugut. Kunngeqarfik Danmarkimut ajornartariaqangilaq tassunga inerniliinissaq.

Niuernermut isumaqatigiissutit inuerneramilu niueqatigiinnermilu aqqutit

Niuernermut isumaqatigiissutaagunik niueqatigiinnermilu aqquutaagunik tamarmik pingaaruteqarput avammud niuernerup annertusarnissaanut aammalu ingerlatsiviutitta naleqarnerulernissaannik pilersitsinermut taamatullu aamma inuiaqatigiinnut. Tassani maqaasivara, Naalackersuisut aalajangersimanerusumik isummernissaat sorpiaat, maannakkorpiaq sulissutigineqarnersut. Ajornangeqaarmi allassallugu, toqqaannartumik nassiussanut aqquteqartariaqartoq Amerikka

avannarlermut aammalu niueqatigiinnermut isumaqatigiissuteqartariaqartugut soorlu assersuutigalugu Tului Nunaannut. Amigaatigaarali, ersarissarneqarnissaa. Tamanna tunngavigalugu Naalakkersuisut piunaffigerusuppakka apeqqutit uku akissuteqarfigeqqullugit:

- Tului Nunaannut niueqatigiinnissamut isumaqatigiissusiornermut isumaqatiginninniarnit sumut killippat aammalu qaqulu Naalakkersuisut naatsorsuutigaat isumaqatigiissut taamaattoq atuutilersinnaanersoq?

- Suliniutit ersarissut suut Naalakkersuisut suliniutigaat, Amerikap avannaanut nassiussanik angallassinermut aqquteqalernissamut aammalu qaquguussanersoq Naalakkersuisut naatsorsuutigaat, aqqutip taamaattup atulernissaanut?

Demokraatinut pingaartuuvoq, suliassat taakku ilunersuullugit sliarineqarnissaat, uagut takusinnaasarput malillugu pingaaruteqarluinnarmata avammut ingerlatsivitta avammut niuernerinut pitsanngorsaataassammata aammalu taamaalilluni inuiaqatigiinnut tamanut.

Silap pissusaata annertunerusumik ukkatarineqarnissaa

Nunanut allanut politikikkut sammisaq, isumaga malillugu, Kalaallit Nunaanni maluginiarneqarnerusariaqartoq tassaavoq silap pissusaanut tunngasoq. Silap pissusaata allanngoriartornera inunnit pilersinneqartoq ilumoorpoq nunallu killeqarfii apeqqutaatissanagit. Taamaattumillu, nunat ataasiakkaat ajortorujussuarmik sunnersinnaallugit. Tassaavugullu uagut Kalaallit Nunaanni nuna, eqqorneqartoq. Siku aappoq taassumalu kingunerisaanik inuuniarnerput kallarneqarluni.

Tamanna tunngavigalugu Demokraatit isumaqarput, pingaartuuvoq, ullumikkuminngaanniit annertunerusumik sassartaarnerusariaqartugut, nunarsuarmut takutissallugu, silap pissusaata allanngorneri qanoq kingunerlutsitsisinaanersut. Nunarsuarmimi ataasiinnarmilluunniit nunaqanngilaq, kisimiilluni silap pissusaata allanngorneranik sorsuutiginnissinnaasumik. Ataqaatigiinnermik, suleqatigiinnermik pisariaqartitsivoq aammalu nunanut tamalaanut isumaqatigiissutit pituttorsimasut. Tassani uagut Kalaallit Nunaanni pingaartorujussuarmik inississinnaavugut, taamaattumillu ilungersorluta suliniuteqartariaqarpugut. Nunarsuaq takutittuassavarput, silap pissusaata allanngorneri sunik kinguneqarsinnaanersut aammalu mingutsitsinikillisaanermut siuttuussaagut.

Nunat Avannarliit Siunnersuisoqatigiivini assigiissumik pineqarnissamik piunasaqarneq

Naammalerpoq, Nunat Avannarliit Siunnersuisoqatigiivini, pingaarnertut pingaanginnertullu immikkoortillugit inissiineq. Nunat Avannarliit Siunnersuisoqatigiivi uagutsinnut isumaqassappata, naligiissumik pineqartariaqarpugut. Tassa imaappoq, ataatsimiinnernut tamanut peqataalluta, Issittumut tunngassuteqartunut, nammineq immikkoortortaqarfitsinni oqartussaaqataassriaqaratta. Iluaqutaanngilaq, ataatsimiinnerni, avataanut inissinneqartarnissaaq.

Taakku saniatigut Nunat Avannarliit Siunnersuisoqatigiivisa oqaatsigut ataqqisariaqarpai. Aallaqqaatitut Nunat Avannarliit Siunnersuisoqatigiivinut tunngavik – Helsingfors-isumaqatigiissut – kalaallisut

nutserneqartariaqarpoq, aammalu nutserisunik peqartariaqarpoq, ilaasortaatitagut allallu peqataasut uagut oqaatsigut nammineq atorlugit isummersorsinnaaniassammata.

Nunatta illersornissaanut upalungaarsimanermullu peqataassaagut

Pingaarteqarpoq paasissallugu akuersaassallugulu, uatsinnut ajornarluinnarmat nammineerluta nunatta illersorsinnaanera. Taamaattumik pingaartuuvoq, NATO-mit aammalu USA-mit illersorneqarnissarput. Ajoraluartumik takuarput, Ruslandimut ajornanngilluinnartoq nunamik allamik saassussinissaq. Taamaattumik pingaaruteqarpoq sakkutooqarnikkut illersorneqarnissaq.

Taamatutaaq pingaartuuvoq, uagut nammineerluta pilliuteqarnissarput. Tamannalu tunngavigalugu nuannaarpunga, uagut Demokraatiit issittumi tunngaviumik ilinniagaqarnissaq aammalu sakkutuunngornissamut misilitsinnissat nunatsinni sakkortuumik sorsuutigisimagatsigit. Pingaartuuvorli erseqqissassallugu, taakku tamarmik nammineq kajumissutsikkut ingerlanneqarnissaat, aammali inuusuttat taakkununga periarfissaqarnissaat.

Nammineerlunga peqataavunga, issittumi tunngaviumik ilinniartitaanermi eqimattat siulliit tikilluaqquneqarmata oqartariaqarpungalu, tulluusimaarlunga takugakku, nunaqqatit inuusuttat taama amerlatigusut tassunga ilinniagaqarnissaminut piareersimasut.

Inatsisartut akuunerutittariaqarput

Naggataatigut ersarissumik Naalackersuisunut kajumissaarutissaqarpunga. Inatsisartut Nunanut Allanut-aamma Sillimaniarnermullu ataatsimiititaliaa tamani akuutissiuk iliuuseriumaakkassinni. Pingaartuuvoq, tamat oqartussaaqataanerannik tunngaveqartumik pingaarutilinnik aalajangiinermi, maannakkorpiaq aammalu siunissami aalajangigassani.

Kissaatigigaluarpara, Naalackersuisut uunga inissinnissaat, Inatsisartut Nunanut Allanut-aamma Sillimaniarnermut ataatsimiititaliaat akuutippallaaraluarpassulluunniit akuutitsinnginnermiit pitsaanerummat.

Taamatut oqaaseqarlutik Demokraatit Nunanut Allanut tunngasutigut naalackersuinikkut ingerlatsineq pillugu nassuiaat 2023 tusaatissatut tiguaat.